

FOTO: PATRICK DEGERMAN, PETER WESTRUP

LUGNT I NORRLAND...
Vännäs är en av orterna där nästan inga inbrott sker.

... HÅRT DRABBAT I SKÅNE
Staffanstorps tillhör dem som toppar inbrottsstatistiken.

drabbade i västra Skåne, menar Göran Persson. En är givetvis läget vid Öresund, med såväl en bro som flera färjelinjer till utlandet. Det går lätt att ta sig både till och från Skåne från andra länder.

En annan anledning är att många villor har några decennier på nacken:

– Vi har en stor andel hus från 60- och 70-talen, med dåliga dörrar och lås som gör det lätt att ta sig in. Dessutom är trädgårdarna som regel ordentligt uppvuxna, vilket ger tjuvarna skydd att arbeta i.

Polisen i distriktet har i höst bestämt sig för en ny åtgärdsplan som ska stävja utvecklingen – och helt enkelt ta fast fler tjuvar. Den innebär bl a ökat informationsutbyte med Danmark (eftersom många gör inbrottsräder även där), extra personal på vardagskvällar och att patruller ska vara ännu snabbare på plats efter en anmälan – tjuvarna kan helt enkelt ha fortsatt till en grannvillan.

– Dessutom kommer vi att gå ut med brottsförebyggande tips till småhusägarna. Det finns en hel del att göra, som att klippa häckar, skaffa belysning och alltid komma ihåg att sätta på larmet.

– För det är lika bra att vara realistisk: den här säsongen lär vi inte se någon förändring i tendensen. Det kommer säkert att finnas ännu fler hitresta tjuvar som rör sig runt i villaområdena.

Norrlandsorter där man bor tryggt

Om Göran Persson och hans skånska kollegor har bråda dagar med att försöka överlista alla tillresta tjuvar, kan polisen ta det desto lugnare kring orter som Arjeplog, Pajala och Vännäs. Här har villainbrotten hållit sig på en konstant låg nivå under 2000-talet.

Enligt Villaägarens beräkningar genomförs inte ens ett inbrott eller inbrottsförsök per 1000 småhus i de här kommunerna. Inga-Lena Jonasson är chef för kriminalunderrättelsetjänsten på Polismyndigheten i Västerbottens län och har därmed bland annat koll på brottsligheten kring Vännäs – som flera år under

2000-talet inte har haft ett enda anmält villainbrott.

– Nej, det är en inbrottstyp som vi inte har sett mycket av. Men vi har en del genomresande kriminella från de forna öststaterna. De brukar passera våra trakter i början av hösten på sin turné genom Sverige, men då är det snarare fritidshusen de ger sig på, berättar hon.

Annars är säkert läget en förklaring till de låga siffrorna – i motsats till Skåne finns det inga snabba vägar till och från östlänerna här. Men Inga-Lena Jonasson tror att det kan finnas andra anledningar bakom siffrorna:

– Kanske bryr man sig om varandra lite mer här uppe och håller koll åt grannarna. Det är nog också vanligt att man har lätt att ta kontakt med den lokala polisen, vilket gör att poliserna kan vara synliga och aktiva just där det behövs insatser.

Intervjuer med inbrottstjuvar

Kent Pira, som tillhör närpolisen på Kungsholmen i centrala Stockholm, presenterade förra året en rapport som byggde på intervjuer med 20 inbrotts-tjuvar. Han bekräftar att det förekommer ligor med organiserade inbrottstjuvar.

– Det var inget som framkom i intervjuerna jag gjorde, men jag har stött på det i mitt arbete som polis, säger han.

Han har haft ett nationellt perspektiv i sin studie och är inte förvånad över de skånska kommunernas dominans i topplistan.

– Det är inte konstigt att det blir så, med närheten till öst och till olika färjelägen.

I rapporten berättar han bland annat att det är ”tillfället som gör tjuven”, eller i alla fall möjligheterna som avgör vilket objekt tjuven väljer. Han skriver att ”den boende kan locka till sig ett inbrott genom att exempelvis ha fönster öppna eller att skylta med värdefulla tillhörigheter”. En dyr bil på upparten kan också vara frestande för tjuven. ”

KENT PIRA, NÄRPOLIS, har intervjuat inbrottstjuvar om bland annat vad som avskräcker dem från inbrott. Läs hela rapporten på internet: sök på Google på ”Vad vet vi om bostadsinbrott?” så hittar du den.

Så många villainbrott sker i DIN kommun!

Hela listan med alla Sveriges 290 kommuner hittar du på www.villaagarna.se

– Det är också förhållandevis vanligt att tjuvar återkommer till de villor som de redan har varit inne i. Antingen för att brottet inte har upptäckts och då är det ju fri passage, eller för att de vet att det finns nyinköpta tv-apparater och liknande att hämta.

Kent Pira har gjort en anmärkningsvärd upptäckt: många som har varit utsatta för enbart inbrottsförsök ser till att förstärka sina så kallade skalskydd – dörrar, lås etc – medan betydligt färre av dem som varit med om fullbordade inbrott gör det.

– Det är rätt konstigt, och gör ju dessutom att tjuvar som återkommer får det lättare än nödvändigt.

Grannsamverkan avskräcker

En av de frågor han undersökte med sina intervjuer var vad tjuvarna själva anser vara avskräckande och som gör att de undviker att göra inbrott i just

det huset. Det de allra flesta tog upp som "avhållande" var att det syntes och rörde sig mycket människor i området. Även larm och belysning var sådant som gjorde att vissa undvek inbrott, men det var inte helt otvetydigt.

– Det visade sig vara viktigt att det var kopplat till något slags åtgärd. Om det går igång en belysning, men om inget mer händer, är det inte så mycket till skydd, säger Kent Pira.

En annan fråga i intervjuerna ställde han i form av ett påstående: "Grannsamverkan har avskräckande effekt mot bostadsinbrott". Svaret var i stort sett genomgående "Ja" – bara en av tjugo höll inte med.

– Men det framkom att de tyckte att det var lätt att få en känsla för om det var fungerande grannsamverkan eller inte. Det räcker inte med att sätta upp en skylt. ♦

Så har vi räknat: antalet brott avser fullbordade inbrott samt inbrottsförsök i småhus (källa: BRÅ). Detta har ställs mot antalet småhus i kommunen respektive år (källa: SCB). 2009 års siffror utgår från BRÅ:s preliminära statistik över antalet bostadsinbrott (lägenheter och småhus) jan–jun 2009. De uppgifterna har jämförts med fördelningen lägenheter/småhus i resp kommun tidigare år. De har sedan räknats upp med utgångspunkt i tidigare års brottsutveckling (då ca 55 % av inbroten skett under andra halvåret). Till sist har de relaterats till aktuell uppgift om antalet småhus (2008).

Få gratis säkerhetsdiagnos!

Du som är medlem i Villägarna får helt gratis en säkerhetsdiagnos på ditt hus. Gå in på www.villagarna.se, välj filken Förmåner, Trygghet & Säkerhet.